

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра економіки підприємств, бізнес-адміністрування та
регіонального розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету інженерної
екології міст

(Ткачов В. О.)
2014 року

“ 9 ” 09
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.19 Економіка водного господарства

галузь знань 0601 «Будівництво та архітектура»

напрямок підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»

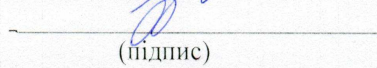
факультет інженерної екології міст

Робоча програма з дисципліни «Економіка водного господарства» для студентів за напрямом підготовки: 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)».

Розробники: к.е.н., доц. Шевченко Е.Ю.

(підпис)

ст. викл. Славута О.І.

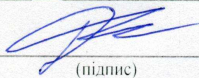

(підпис)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку

Протокол від “ 29 ” 08 2014 року № 1

Завідувач кафедри

(яка не є випусковою)

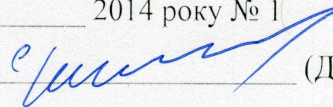

(підпис)

(Димченко О.В.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри водопостачання, водовідведення та очистки вод.

Протокол від “ 28 ” 08 2014 року № 1

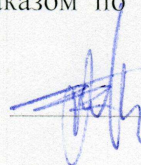
Завідувач випускової кафедри

(Душкін С.С.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ

(Григоренко Н.В.) “ 23 ” лютого 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014

© О. І. Славута, 2014

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		4-й	5-й
		Семестр(и)	
		8-й	9-й
Загальна кількість годин –72	Галузь знань: 0601 «Будівництво та архітектура» Напрямок підготовки: 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»	Лекції, год.:	
		16	4
Модулів – 1		Практичні, семінарські, год.:	
		16	6
Змістових модулів (ЗМ) – 3		Лабораторні, год.:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2	Фахове спрямування: Раціональне використання і охорона водних ресурсів Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота, год.:	
самостійної роботи студента – 2,5		40	62
		Індивідуальні завдання:	
		18	18
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): РГЗ		Вид контролю:	
		залік	залік

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 44%
заочної форми навчання становить 11%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка водного господарства» є формування системи спеціальних знань і практичних навичок з економічного механізму функціонування водного господарства, особливостей його ресурсного забезпечення, економічних умов господарювання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка водного господарства» є формування у студентів належного рівня знань про особливості економічного функціонування водного господарства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- діючі нормативні і методичні документи у сфері економіки водного господарства України;
- принципову модель функціонування підприємств водного господарства;
- особливості формування виробничої програми підприємств ВКГ;
- принципи формування собівартості і фінансових результатів;
- особливості ресурсного забезпечення діяльності підприємств водного господарства;
- методи аналізу господарської діяльності підприємств водного господарства.

вміти:

- враховувати особливості природно-кліматичних і господарсько-економічних умов водного комплексу;
- визначити величину виробничої програми і фактори, що вплинули на її формування;
- здійснювати розрахунки амортизаційних відрахувань основних засобів різними методами;
- обчислювати показники використання основного і оборотного капіталу, персоналу підприємства;
- визначати величину собівартості продукції(послуг) підприємств ВКГ;
- обчислювати показники ефективності діяльності підприємства.

мати компетентності:

- здатність до оцінки вагомості факторів, що впливають на формування величину виробничої програми;
- здатність виконувати обчислення амортизаційних відрахувань основних засобів та оцінювати переваги застосування різних методів амортизації;
- здатність до оцінки показників використання основного і оборотного капіталу, персоналу підприємства та визначення їх впливу на результати діяльності підприємств ВКГ;
- здатність обчислювати собівартості продукції(послуг) підприємств ВКГ та розробляти напрями її зниження;
- здатність до оцінки показників ефективності діяльності підприємства та пошуку шляхів її підвищення.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Економіка водного господарства

Змістовий модуль 1. Підприємства водного господарства в умовах ринку

Тема 1.1. Галузеві особливості водного господарства

Системи водопостачання та водовідведення. Стічні води та забруднення вод. Вплив на діяльність підприємств особливостей їх функціонування: місцевий характер діяльності, комплексний характер розвитку, різноманітність видів діяльності, однорідність продукції, наявність постійного контингенту споживачів, нерівномірність споживання.

Тема 1.2. Виробнича програма

Специфіка натуральних та вартісних вимірників виробничої програми підприємств ВКГ. Порядок формування показників виробничої програми. Методи розробки виробничої програми, особливості визначення виробничої потужності підприємств ВКГ.

Тема 1.3. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства

Економічна сутність, склад і структура основного і оборотного капіталу підприємств ВКГ. Амортизація основних засобів підприємств ВКГ. Визначення потреби у оборотних коштах на підприємствах ВКГ. Персонал підприємства. Розрахунок чисельності робітників. Форми та системи оплати праці.

Змістовий модуль 2. Економічні умови господарювання та його результати

Тема 2.1. Собівартість продукції і ціноутворення

Класифікація та угруповання витрат. Калькулювання собівартості. Шляхи зниження собівартості продукції. Функції цін. Цінова політика і ціноутворення. Тарифи водного господарства.

Тема 2.2. Фінансові результати та ефективність діяльності

Фінанси підприємства. Фінансові результати і фінансові показники. Грошові потоки. Особливості формування доходів підприємств ВКГ. Фактори формування фінансового результату та напрямки покращення фінансового стану.

Тема 2.3. Аналіз господарської діяльності

Організація і методи аналізу господарської діяльності водного господарства. Показники використання основного і оборотного капіталу, персоналу, ефективності діяльності. Використання результатів економічного аналізу в господарській діяльності з метою її покращення.

4. Структура навчальної дисципліни «Економіка водного господарства»

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Економіка водного господарства										
Змістовий модуль 1. Підприємства водного господарства в умовах ринку										
Тема 1.1.	9	2	-	2	5	9	-	-	-	9
Тема 1.2.	9	2	-	2	5	9	1	-	1	7
Тема 1.3.	9	4	-	4	1	9	1	-	2	6
Разом за ЗМ 1	27	8	-	8	11	27	2	-	3	22
Змістовий модуль 2. Економічні умови господарювання та його результати										
Тема 2.1.	9	4	-	4	1	9	1	-	1	7
Тема 2.2.	9	2	-	2	5	9	0,5	-	1	7,5
Тема 2.3.	9	2	-	2	5	9	0,5	-	1	7,5
Разом за ЗМ 2	27	8	-	8	11	27	2	-	3	22
Індивідуальне завдання										
Інд. завдання (ІЗ) РГЗ	18	-	-	-	18	18	-	-	-	18
Разом за дисципліною	72	16	-	16	40	72	4	-	6	62

5. Теми семінарських занять

Програмою не передбачені

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Економіка водного господарства			
Змістовий модуль 1. Підприємства водного господарства в умовах ринку			
1.1	Галузеві особливості водного господарства	2	-
1.2	Виробнича програма	2	1
1.3	Ресурсне забезпечення діяльності підприємства	4	2
Змістовий модуль 2. Економічні умови господарювання та його результати			
2.1	Собівартість продукції і ціноутворення	4	1
2.2	Фінансові результати та ефективність діяльності	2	1
2.3	Аналіз господарської діяльності	2	1
Разом		16	6

7. Теми лабораторних занять

Програмою не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Економіка водного господарства			
Змістовий модуль 1. Підприємства водного господарства в умовах ринку			
1.1	Галузеві особливості водного господарства	5	9
1.2	Виробнича програма	5	7
1.3	Ресурсне забезпечення діяльності підприємства	1	6
Змістовий модуль 2. Економічні умови господарювання та його результати			
2.1	Собівартість продукції і ціноутворення	1	7
2.2	Фінансові результати та ефективність діяльності	5	7,5
2.3	Аналіз господарської діяльності	5	7,5
Індивідуальне завдання			
Інд. завдання (ІЗ) РГЗ		18	18
Разом		40	62

9. Індивідуальні завдання

Розрахунково-графічне завдання

Навчальним планом передбачено виконання розрахунково-графічного завдання (РГЗ). РГЗ - один із видів індивідуальної роботи студента, який має на меті застосування знань студентів при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислюваною технікою, сучасними інформаційними засобами і технологіями.

Мета роботи – зміцнити теоретичні знання й розвинути практичні навички вирішення питань управління витратами підприємства. РГЗ складається з трьох завдань: теоретична, розрахункова і графічна частини. Варіанти завдань визначають за вказівками, наведеними в кожному завданні. Критерії оцінювання РГЗ представлено в методичних вказівках. Перед виконанням РГЗ слід вивчити теоретичний матеріал за лекціями і рекомендованою літературою. При виконанні роботи студенти можуть отримати консультацію у викладача.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

11. Методи контролю

Усне опитування. Контрольні роботи. Тестування. Розв'язок практичних задач. Залік із використанням питань і задач до заліку.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

для заліку

Поточна і семестрова атестація та самостійна робота						Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				ІЗ (ІГЗ)
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
40%			40%			20%	100%

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни „Економіка водного господарства” (для студентів 4-5 курсів усіх форм навчання напряму підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»).

2. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни „Економіка водного господарства” (для студентів 4-5 курсів усіх форм навчання напряму підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»).

3. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи «Розрахунок економічних показників діяльності підприємства ВКГ» з дисципліни „Економіка водного господарства” (для студентів 4-5 курсів усіх форм навчання напряму підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»).

14. Рекомендована література

Базова

1. Бардаков В .А. Економіка водопостачання та водовідведення: Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2006.- 334с.
2. Славута О.І. Економіка і організація діяльності підприємств міського господарства: Навч. посібник. – Харків, ХНАМГ, 2009. – 284 с.
3. Гордійчук А. С., Стахів О. А. Економіка водного господарства. ДУВГП. – Рівне, 2000.-161с.

Допоміжна

1. Економіка міського господарства: Навч. Посібник/ За ред. Т.П. Юр'євої.- Харків: ХДАМГ, 2002.-672с.
2. Закон України „Про житлово-комунальні послуги” від 24.06.2004р.
3. Закон України „Про питну воду і питне водопостачання” від 10 січня 2002р. N 2918-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – N 16
4. Закон України „Про природні монополії” від 20.04.2000р.
5. Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затверджений Постановою КМУ від 1 червня 2011р. №869
6. Шилова Т.О. Міське комунальне господарство: Навч. посібник.- К.:КНУБА, 2006.-272с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Офіційний сайт Мінрегіонбуду України - водопостачання і водовідведення <http://minregion.gov.ua/zhkh/vodopostachannya-ta-vodovidvedennya/>

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни Економіка водного господарства
(назва)
за напрямом підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року